

บทที่ ๔

ศ่าสนาของจีด (Confucianism)

๑. ข้อที่ควรทราบทั่วไป

ศาสตร์นักทางชีวิต “จีด” ซึ่งเป็นผู้สร้างสอนและเรียนค่าธรรมะ เกิดก็เดียวตั้งแต่สมัยของจีดยังมีชื่อว่า “นิโค” ไม่ได้ถือกันว่าคำสอนค่าง ๆ ของจีดเป็นศาสตร์นา แต่เมื่อจะถือเป็นศาสตร์ชีวิตแล้ว ศิษย์และผู้นิยมในคำสอนให้พากันยกย่องสรรเสริญ และต่อมาถึงกับมีประการที่เมืองราชธานีให้มีการบูชาของจีด ซึ่งจะถือว่าในท้ายของประวัติศาสตร์ชาติ

นับกุกdamangคนกด่าว่า ศาสตร์ของจีดเป็นระบบศีลธรรมหรือหนทางพิเศษของคุณภาพว่าเป็นศาสตร์นา เพราะฉะนั้น ไม่ได้ส่งเสริมให้มีความเชื่อถือในพระเจ้าที่เป็นศักดิน หรือการถือครองของตน ทดลองดูการบูชาพระผู้เมินใหญ่ การถือว่าเป็นนี้ เพราะต่อกว่าความค่าของศาสตร์นั้นจะของฝรั่งกว่า เมื่อเป็นศาสตร์แล้วก็จะต้องผูกพันหรือบูชาพระเจ้า แต่จริงด้วยกันเองก็ให้กด่าว่าแก้ไว้ว่า แม้จะจัดจะยกให้ไปในทาง

จริยธรรมและหน้าที่พเด็จเมืองคือ แต่หนังสือบางเล่มท่องศิริ
แห่งไว้ก็ได้ถูกถอดงเทพเจ้า และอ่านจากช่องเทพเจ้าก็มีอยู่
หนึ่งอีก เช่น กันภารຍกง หรือตัวร่วมด้วยความเบ็ดเตล็ด
ได้ถูกถอดง ซ่างตี้ หรือ เชียงตี้ ซึ่งเป็นผู้สร้างโลก

เมื่อท่านถังเกเกตัว ชงจือ เรียนกันภาร ยกิ้ง อันว่าคดวัย
จักรวาลและการสร้างโลกนั้น เป็นเพียงการรวมรวมความ
เชื่อของเก่าที่มามาตั้งแต่ก่อนเกียวกับการสร้างโลก ความความ
เห็นและความเชื่อถือของคนโบราณ เกิดจากถึงเทพเจ้า
จริง ๆ เราจะพบว่าของค่ายพุทธไม่ถึง ๒ ตั้งษณะ กิต อ. เชื่อ
ในความทุกคนในรามายณะ ๒. พุทธเด่นที่จริง

๑. พุทธอย่างเชื่อมนตามที่คนโบราณเลือก เช่น
ที่กล่าวไว้ในกันภาร “ดุนย์” หรือปรมนวดคำสอนของชงจือ
ว่า “ เมื่อจะเช่นให้บารพบุรุษ เข้าจะรู้สึกเหมือน
บรรพบุรุษมาปรากฏกายอยู่ เมื่อเช่นให้เทพเจ้าอนกจะรู้สึก

๒. คุณนังสื่อ *The Wisdom of China by Lin Yu Tang*
หน้า ๓๐๑

เต็มใจเหตุการณ์มาปรากฏภายเข่นกัน ของจิตใจต่างๆว่า
ถ้าข้าพเจ้าไม่เข่นให้วออย่างที่รู้สึกความผูกพันมาปรากฏตัว
ตน ก็จะเป็นเหมือนไม่ได้เข่นให้เลย” และในที่
บางแห่ง ของจอมเรยิก “สุวรรณ” หรือ “เทียน” แห่ง^๔
เทพเจ้าผู้ยังไหญ่ เช่นที่กล่าว (ในที่มาไกลตั้งแต่ไกลกัน) ว่า
“ถ้าห่านประพฤติชั่วต่อสวรรค์ ห่านก็จะไม่มีเทพ
เจ้าสักองค์หนึ่งสำหรับอันนวนอน”

๒. พุทธเล่นหื่นจริง ในคัมภีร์ตุนยุช์มียกันและ
หน้าเดียวกันบทอ้างในข้อ ๑ ของจิตใจต่างๆ “จะเคราะห์
วิญญาณที่อยู่บนฟ้า และอยู่บนดิน แต่จังกันไว้ให้
ออกไปห่าง ๆ ”

อย่างไรก็ตาม จึงขอเรียนชี้ข้อความต้นฉบับนั้นในประเพณี
โบราณไว้เมื่อนานมาก รวมทั้งประเพณีในการบูชาพื้นดิน^๕
และบูชาบรรพบุรุษด้วย ศาสราจงฯ จึงรับเอาประเพณีทั้ง
สองน้ำก่อนหลายพันปีเข้าไว้ได้เป็นหลักการไหญ่ และ
เพริ่งเหตุนั้นประการหนึ่งที่สำคัญมากซึ่งเชื่อกับศาสราจงโศก
ได้

เมื่อนั้นว่าประเพณีด่าง ๆ ที่สืบมาแต่โบราณ ของชาติ
ก็ได้รวมรวมเรียนเรียงไว้ พร้อมกับให้แนวคิดใหม่เพื่อผู้
บุกรุ่ง และเพื่อยุติในบุกรุ่ง รวมทั้งการสอนเนื่องด้วย
ความประพฤติคนเป็นคนดีงาม มีรากฐานอยู่บนหลัก เอา
ใจเขามาใช้ในเรา หรือถ้อยที่ถ้อยอาศัยกัน (reciprocity)

๑. ในฐานะเป็นศาสตร์สอนของรัฐ

พิธีกรรมในการบูชาแม่น้ำออกมี ๒ กิตติบูชาของชาติ กับ
บุชาพ่อคิดและพระจันทร์พระอาทิตย์

การบูชาของ เริ่มนับเมื่อปี ๑๘๔ ก่อน ค.ศ. (พ.ศ.
๗๖๔) พระเจ้ากรพรคุณได้นำตัวท่านมาเดิน ไปทำพิธีบูชา
ที่หฤทัยผ่องศพของจังหวัด ในปี ค.ศ. ๕๙ (พ.ศ. ๖๐๐) มีคำสั่ง
เป็นทางราชการ ให้มีการเช่นไห้วงชาติเป็นประจำ ณ
วิทยาดีย์ในกรุงเทพฯ และในหัวเมือง ในปี ค.ศ. ๕๕๖ (พ.ศ.
๗๐๘) มีคำสั่งเป็นทางราชการให้สร้างศาลของจังหวัดชั้น
ทั้งหมดให้มีอยู่ต่ำกว่า ในประเทศไทย แล้วทำพิธีเช่นไห้. ในปี
ค.ศ. ๗๔๐๒ (พ.ศ. ๒๔๔๘) พระเจ้ากรพรคุณได้มีพระบรม

ราชโองการให้บูชาซึ่งเจ้าเดียวกับพระราชนิมบูชาพ้า. แม้เนื่องจากการปฏิรูปดั้นรวมของบ้านประเทศอย่างเดียว ในปี ก.ศ. ๑๘๗๔ (พ.ศ. ๒๔๕๗) ประชาชนจึงต้องหันไปใช้ชื่อเป็นพระชานาขิบคื่นแรกของตน ก็ยังทำพิธีบูชาซึ่งด้วยแทนจากพระเจ้ากรุงศรี. ในปี ก.ศ. ๑๘๙๔ (พ.ศ. ๒๔๗๗) ได้มีการประท้วงว่า วันเกิดของซึ่งคือวันที่ ๒๗ ธันวาคม เป็นวันหยุดราชการประจำปีของจักรวรรดิและต้องมาให้เบี้ยนเป็นวันที่ ๒๘ กันยายน

ในการบูชาซึ่งเจ้าพระเจ้าบันน พิธีการในทวีปเอเชียจะเป็นผู้รับหน้าที่ถ่ายพระ แต่ในครุฑตวงพระเจ้ากรุงศรี ทรงประกอบพิธีเอง

ในหนังสือ “ ศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ ” ของ Douglas หน้า ๑๖๓-๑๖๔ กล่าวไว้ว่าการบูชาหรือเช่นไห้ที่ศาสตราจารย์ในกรุงบักกง ซึ่งพระเจ้ากรุงศรีเป็นผู้ทรงประกอบพิธี กระทำบันดาล คราว ให้พิธีกรรมมีการล้างคำสาประเตริญและเช่นไห้ การทำพิเศษอกันมา เช่นนี้ประมาณ ๑,๒๐๐ ปี

และในหนังสือเล่มเดียวกันหน้า ๑๖๕ ก็ได้ว่า มี
การของซึ่อในหัวเมืองต่าง ๆ ประมาณ ๑,๕๖๐ แห่ง ข้า
ราชการท้องถิ่นกระทำพื้นบูชาเช่นให้ เป็นพื้นที่ใหญ่ ปีดะ ๒
ครั้ง พื้นที่รวมค่าเดือนละ ๒ ครั้ง มีสัดส่วนในการเช่นให้
ประมาณปีดะ ๗๒,๖๐๒ ตัว ณ แทนบูชา

การบูชาพื้นที่และพระอันทรงพระอาทิตย์ ในปี
หนึ่งมีรากฐานอยู่ในราชพื้นบูชา & ครอง เป็นการบูชาพื้นที่
หนึ่ง บูชาคืนครองหนึ่ง บูชาพระอาทิตย์ครองหนึ่ง บูชาพระ
อันทรงครองหนึ่ง โดยมีก้าหนอดก้าด่างกัน และกรุงกนบัว
ต่ำคัญที่ศูนย์กลางของการบูชาพื้น

การบูชาพื้น กระทำประมาณในวันที่ ๒๒ ธันวาคม
หรือวันที่ ๒๓ ธันวาคมในวันถัดจากวันเหมายัน (Winter Solstice)^๑
พระจักรพระคุณทรงเป็นประชานในพิธี ถือกันว่าจะเป็น
พิธีกรรมทางศาสนาที่กระทำติดต่อกันมานานที่สุดในโลก ใน
๑. คือวันที่ดวงอาทิตย์อยู่ห่างสันศูนย์สุรุค (equator) มากที่สุดใน
ฤดูหนาว

พัชกรรมมีดินครริ, แท่นโถนไฟ, ขบวนแห่ของบุคคลผู้ร่วม
พิธีซึ่งแบ่งออกเป็นหมู่เป็นประเพณี ในการนี้ครรลองเช่น
ให้ด้วยอาหาร ผ้าไหม เหล้า หนังสือบางเด่นก่อตัว
ถึงครรลองเช่นให้วัววันโถ (ที่ฆ่าแล้ว) ด้วย เศร้าแต้วเผาไฟ
หมอด พิธีนี้เข้าไว้ในว่าจะกระทำเป็นครรลองตุ่กท้ายเมื่อสิ้นเดือนมีนาคม
ประชาชนชาชิบดีคนแรกของจังหวัดคือยกน้ำชาเช่นเดียวกัน
ภายในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๔๘๙ การเช่นให้วัวครรลองตุ่กท้ายจัง
หวัดกระทำในวันที่ ๒๔๘๙ เพราะเมื่อประชาชนขอปฏิบัติอย่างนี้
แล้วก็เกิดความยุ่งเหยิง แย่งอำนาจกันในประเทศไทย ดังนั้น
จะไม่มีพัชกรรมนัก กสถานที่ทำพิธีบูชาพื้น ตงอยู่ทางทิศ
ใต้ของกรุงบักกง มีแท่นบูชาหินอ่อนสี่ชั้น มีระเบียงด้านบน
เป็นชั้น ๆ ๗ ชั้น มีผู้ก่อตัวมาเป็นทบูชาที่ใหญ่ที่สุดในประ-
วัติศาสตร์ของโลก

การบูชาดิน เป็นการบูชาธรรมชาติหรือเทพประจำ
ธรรมชาติอีกอย่างหนึ่ง ที่มีความตื้นพ้นมากับการบูชาพื้น แต่
มีความสำคัญน้อยกว่า ผู้ประกอบพิธีกรรมเป็นเพียงชุมชน
ช้าราชการ กระทำการเมืองงานประจำปีประจำ annum ในวันที่ ๒๐
หรือ ๒๖ มิถุนายน ที่เรียกว่า คริษมาภัน (Summer

Solstice)" ณ แทนบูชา ซึ่งคงอยู่ทางทิศเหนือของกรุงบักกิ้ง สถานที่บูชาสามตากษณะเม่น & เดือน มีนาคมนี้ การบูชาคินี้คงจะเดิมดั้งไปในเวลา ไกต์เดี่ยวกับการบูชาพื้นบ้านที่บูชาทางประเพณี กระทำเมื่อทางราชการประจำปี ณ ที่บูชาทางประเพณีด้านตะวันออกของกรุงบักกิ้ง ประมาณในวันที่ ๒๖ มีนาคม ที่เรียกว่า "วันคริสต์วัด" (Spring Equinox) คือวันที่กลางคืนและกลางวันเท่ากันในฤดูใบไม้ผลิ

การบูชาพระจันทร์ กระทำเมื่อทางราชการประจำปี ณ ที่บูชาทางประเพณีด้านตะวันตกของกรุงบักกิ้งประมาณในวันที่ ๒๒ หรือ ๒๓ กันยายน ที่เรียกว่า "วันคริสต์วัด" (Autumnal Equinox) คือวันที่กลางคืนและกลางวันเท่ากัน ในฤดูใบไม้ร่วง การบูชาพระอาทิตย์พระจันทร์เมื่อทางราชการนั้นคงเดิมดั้งไป เช่นเดียวกับการบูชาพื้นบ้านที่บูชาในวันที่ ๑๕ ตุลาคม (ตุลวัน) + อายัน (กวนมา) หมายถึงวันที่ดวงอาทิตย์อยู่ห่างเส้นศูนย์สุริyanมากที่สุดในตุลาคม

๙. คริยามayan=คริยาน (ตุลวัน) + อายัน (กวนมา) หมายถึงวันที่ดวงอาทิตย์อยู่ห่างเส้นศูนย์สุริyanมากที่สุดในตุลาคม

ข้อสังเกต ท่านผู้อ่านโปรดดึงเกตว่า การบูชาพื้น, ดิน, พะยอมทรายและพระจันทร์หักกระทำใน & ฤกษากาด ในครองกัน และ ณ สถานที่ & ทิศของกรุงบักกิ่ง การบูชา เช่นนั้นคงไม่ใช่ในสมัยของช่องฯ หากมีนานานก่อนหน้านั้น อดายพันปี เป็นแต่ช่วงๆ เป็นผู้เชี่ยวชาญค้าราชสำราญ เรื่องราวดังปรากฏ เมื่อปฏิบัติตามประเพณีตามทบันทึกไว้ จึงถูกต้อง เป็นส่วนหนึ่งการเดินทางจาริปีด้วย เจ้าหน้าที่ดูดูของ ทางราชการที่ประกอบพชน ชื่อว่ามหัทธ์เมืองทางราชการ โดยครอง

๒. ในฐานะเป็นค่าสนับของประมานชน

จะขอได้ก่อตัวถึงพิธีกรรมบูชาทางศาสนาไว้ว่า เมื่อหน้าที่ของทุกคนราชการและประชาชน ความจริงการบูชา บรรพบุรุษเป็นของมีมาก่อนสมัยของช่องฯ แต่เนื่องจากช่องฯ ต้นบต้นพิธีกรรมนี้ ประชาชนจึงปฏิบัติตามด้วยความเรื่อง มนยังชัน ในคัมภีร์ดุนยุชช่องฯ ก่อตัวไว้ว่า

๑. การบูชาทั้ง ๔ นี้ได้จากหนังสือของ โภเบต อุน

“ องค์นี้ใช้ปฏิบัติให้สั่งศพมารดาบินดานเมื่อหัน
ล่างลับไปอย่างธรรมดะร่วง และควรประกอบพิธีเช่น
ไว้ แม้ห่านจะล่างลับไปนานแล้ว เมื่อกระทำได้
ดังนี้ ก็จะเป็นผลดีเลิศแก่บุรุษชาวบ้าน ”

“ การปฏิบัติต่อมาตราบินดาน เมื่อห่านยังมีชีวิต
อยู่ด้วยความรักและความเคารพ พร้อมทั้งการปฏิบัติ
ด้วยความศรั้วเสียใจเมื่อห่านตายไปแล้ว เป็นการ
ปลดปล่อยหน้าท่อนล้ำค่าถูกของมนุษย์อย่างนี้เป็นอย่างมาก ”

ประเพณีบุราบารพนรุษนั้นก็ถูกลบเทิกชาธรรมเป็น^๑
ราชฐาน จึงเป็นทั้งพิชกรรมทางศาสนา และเป็นการแต่ง
ขอกซึ่งเจ้ายารามประจำการหนึ่ง ตามทัศนะของค่าต้นของคือ^๒
และเมื่อประชารชนได้ยินทำกันอย่างแพร่หลาย พิชกรรมนี้^๓
จึงเข้าว่าเป็นของประชารชน

นอกจากนี้ในบ้านบุนนาคมประชารชนชาวบ้านในได้หันได้
ดังต้นมาตามของตนเพื่อศักดิ์ศรีกันกว่าเป็นคน มากมายหลาย

ຕໍ່ມາກນ ກໍາສັນນາງຈາອົງມືດັກຂະນະເປັນກໍາສັນນາຂອງປະຊາຊົນ
ອັກຕ່ວນທີ່ມີຫຼັກຕະຫຼາມປະກາດຂະໜາດ

ບັນຈິດຄ່າວ່າເປັນຜູ້ດໍາຍກອດ

ໃນຄົມກໍາຮຸດນູ້ ມີຄໍາດໍາວ່າຂອງຂອງຈຳນູ່ຄອນທີ່ໄດ້
ຄວາມວ່າງຄອມເປັນເພີ່ມຜູ້ດໍາຍກອດປະເພນີ້ຂອງເກົ່ານີ້ໄຟຜູ້ປະ
ຕີ່ຈຸ່ອະໄຮສັນໃໝ່

ຮັບຮັບວ່າຈະຈິງໃນການທີ່ຂອງສື່ພາຍານສຶກຂາປະວັດ
ກໍາສົກ່ຽວແຕະເຊື່ອນທ່າງປະວັດກໍາສົກ່ຽວປະເທດຕົ່ນ ວິວາງ
ຮັບປະເພນີ້ແດະນາຮາທກາງຕັ້ງກມໄວ້ເປັນປະໄຍຮົ່ນນັກ
ແຕ່ເຖິງໃໝ່ ທີ່ຈົງຈົດໄຫ້ໄວ້ໃນກໍາສອນເກື່ອງກັນການປົກກອງ
ເປັນທັນກົນເປັນອັນນາກ ຈົງຈົດໃຈ້ວັນກວາມນັບດີ່ຈາກຫຼັນ
ຫຼັງຄົງຂາດ ໄດ້ເດືອນຫຼັງແທ່ງຄວາມເຕັກພັນຄົດໄຫ້ສູງ
ຢູ່ ຂັນຄດອຄນາ

ພອກຈາກນັງຈົດຍັງດໍາວ່ອນຕົວໄວ້ກັງຄ່ອນປັນ: —

“ນີ້ສິ່ງເກື່ອງກັນ “ອົກມຸນ໌” ປຶ້ງບ້າພເຈົ້າ

ไม่อาจบรรลุได้ คือคนจริงย่อมไม่มีความเห็นอยู่ใจ
คนบล เดียวย่อมไม่มีความรู้นวนรายลงสัย และคนกล้า
ก่อนไม่มีความกลัว ” ศิษย์คนหนึ่งซื้อตีบุกจังกัดาว่า
“ ท่านอาจารย์กำลังบรรยายถึงตัวท่านอาจารย์เอง
อย่างแท้จริง ”

ขงจือกล่าวว่า “ ท่านคิดว่าข้าพเจ้ารู้มากหรือ ?
ข้าพเจ้ามิได้รู้มากหมายโดย เดຍมีคนที่ไม่ได้เล่า
เรียนศึกษาตามบัญหาบางอย่าง แต่ข้าพเจ้าก็ตอบ
ไม่ได้แม้แต่คำเดียว ข้าพเจ้าเพียงอภิปรายส่องค้าน
แห่งบัญหา และก็สนับสนุนให้เพียงแค่นั้น ”

ขงจือกล่าวว่า “ การนิยมความจริงอย่าง
เงียน ๆ การเรียนอย่างติดต่อ และการสอนคนอ่อน
โดยไม่หยุดนิ่งเป็นสิ่งธรรมชาติสำหรับข้าพเจ้า ”

ขงจือกล่าวว่า “ สิ่งที่ทำความลำบากให้หรือ
เก็บข้อมูลกับตัวข้าพเจ้าเองมีดังท่อไปนี้ คือกล่าวว่า

ບ້າພເຈົ້າອັກເພີກເລຍໃນການທຳນິສສ້າໃຈຄອບອງຕົນໄຟ
ສືບນີເສມອ ດລວວ່າບ້າພເຈົ້າອັກເພີກເລຍຕ່ອກກົມາ
ແລະດລວວ່າວ່າບ້າພເຈົ້າອັກລົມເຫລວທີ່ຈະເຄລື່ອນໄປບ້າງ
ໜ້າເມື່ອເຫັນວ່າເບີນທາງທຸກຄົ້ນ ນໍອອລົມເຫລວທີ່ຈະ
ແກ້ໄຂຕົວເອງເມື່ອເຫັນວ່າຄົດ ”

ຊ ບົງຈອກລ່າວວ່າ “ ບ້າພເຈົ້າມີໄຫເກີຄມາເບີນກັ້ນ
ປ່າຊູ່ ບ້າພເຈົ້າເພື່ອງຮັກທີ່ຈະສຶກຂານອອກເກົ່າ ແລະທຳ
ຈານອ່າງໜັກເພື່ອຈະເຮືອນຮູ້ອອກເກົ່າເຫັນນີ້ ”

ຂໍອຄວາມທີ່ທ່ານມາແປດໄວ້ ເກີນຈາກປະມາດກໍາງອົງ
ໝາງດົນນັບການຢັ້ງກຸມຂອງດິນຢຸດັງທັນ ๒๘ ເພື່ອແຕ່ຄົງວ່າ
ໜັງດົນເອັນກົມໄດ້ຄົມາກ່ອນວ່າຄະນະໄດ້ຮັບວ່າເບີນຜູ້ດັກສາສ່ານາຊັ້ນ
ແນ້ນໃນຄຽງນັກຄອພື້ນວ່າຊັງຈອນເບີນເພື່ນພື້ນຄຽງຄຽມບາຍາຈາຣຍ໌ ຕ່ອ
ນາກາຍຫດັ່ງໃຈໆໄຕ້ຮັບຍົກຍ່ອງຂັນໂດຍດຳຕັບຈຸນນີ້ສູ່ນະເທື່ນດ້ວຍ
ພຣະຈັກພຣະຕີແຕະເກີພເຈົ້າ

คำสอนของพระอัลไบร็องต์ฯ

๑. ธรรมชาตินองมนุษย์และ

ความเป็นมนุษย์ทั้งทั้ง

ทรงบอกถ้วนว่า “คนเราต่างหากที่ทำความจริงให้ยังไห่ ไม่ใช่ความจริงท่านให้ยังไห่ ความจริงไม่อาจแยกออกจากธรรมชาติของมนุษย์ได้ และถ้าจะมีสิ่งใดที่ถือว่าแยกออกจากธรรมชาติของมนุษย์ได้ ถึงนั้นก็ไม่อาจถือได้ว่าเป็นความจริง” (ดูนย)

จิตสุลามถึงการบูชาดิยญาณของพ้าเดดาใน ทรงขอตอบว่า “เรายังไม่รู้จะทารับไว้ในมนุษย์ แล้วเราจะรู้ว่ารับไว้ดิยญาณให้อย่างไร?” เมื่อถูกถามต่อไปถึงเรื่องความหมาย ทรงขอตอบว่า “เรายังไม่รู้ถึงเรื่องนี้ดี เราจะรู้ถึงเรื่องความหมายให้อย่างไร?” (ดูนย)

ทรงบอกถ้วนว่า “มนุษย์ทุกคนย่อมบำรุงเพียงเห็นด้วย เป็นคนเดียวทุกคน ตัวหรับผู้รักทั้งกรองชีวิตความหลังของ

ความเป็นมุขย์ที่แท้จริงโดยไม่ต้องอาศัยคำอธิบายอก
และเกิดขึ้นทุกสิ่งที่ขัดกับหลักของความเป็นมุขย์ที่แท้จริง
โดยไม่ต้องอาศัยคำอธิบายว่าจะดังโถงโถง เพราะฉะนั้น “อภิมุขย์”
(The superior man) จึงยกประรายนี้ถูมหาทรงปวงเรื่องความ
ประพฤติบนพื้นฐานแห่งศรัทธาของเขารองในฐานะเป็นมาตรฐาน
และแต่ละคนเป็นกษัตริย์เพื่อให้คุณธรรมควบคู่ไปด้วย “ดีก” (ดีก)

๒. กฎอันประเสริฐ (The Golden Rule)

ถุงกุงถามครั้งแรกเรื่องความเป็นมุขย์ที่แท้จริง ชั่งร้อย
ตอบว่า “เมื่อมนุษย์ที่แท้จริงปรากรู้ด้วยตัวของเท่า เขา
ยอมรู้ตัวเองว่าเขากำลังต้องรับประทานที่เป็นกัน
สำคัญ และเมื่อเข้าไปกินของประทาน เขายอมรู้ตัวเองว่า
หนึ่งว่ากำลังบุชาเทพเจ้า ตั้งใจให้เข้าไปบรรณาการให้กันดื่น
ทำแก่เขา เขายอมไม่ทำสิ่งหนึ่งก่อนหนึ่ง เพราฉะนั้นประ
ราชนย้อมอยู่เป็นผาสุกหงในประเทศไทยและในม้าน” (ดุนย์)

ถุงกุงถามว่า “ผู้คำสาค้ำหนึ่งใหม่ที่อาจใช้เป็นหลัก
ความประพฤติได้คืออะไร” ชั่งร้อยตอบว่า บางที่คำว่า

“**กฎ**” (เจ้าใจเรามาได้ใจเรา หรือ reciprocity) จะใช้ได้
ถ้าอย่าทำตั้งที่ท่านไม่ต้องการให้กันอันทำแก่ท่านคือกันอัน”
(ดูนี้)

๓. การปักครอง

ข้ออก嫁ว่า “น้ำประชานด้วยของการปักครอง
และควบคุมเข้าโดยการรู้จักจะลงโทษ ประชานก็จะพยายาม
ยามหดกเดียงคุกคราง แต่ไม่มีความรู้สึกในเรื่องเกียรติและ
ความด้วยใจ แต่น้ำประชานด้วยคุณธรรมและควบคุม
เข้าโดยคุณธรรม ประชานก็จะมีความรู้สึกในเรื่องเกียรติ
และความด้วยใจ”

ข้ออก嫁ว่า “ผู้มาร้านชาที่ปักครองชาติโดยคุณ
ธรรม ย่อมเป็นเหมือนความเห็นของซึ่งคงอยู่คงที่ แต่ดาวน์ ๆ
เดินเวียนไปรอบ ๆ”

ข้ออก嫁ว่า “เมื่อผู้ปักครองเองทำถูกต้อง เขาย่อมมาร้านหนึ่งประชานโดยมิคังขอคำตั้ง แต่เมื่อผู้

ปกครองเองไม่ทำสิ่งที่ถูกต้อง คำสั่งทั้งปวงของเขาก็ใช้ไม่ได้เดบ"

ทรงจ้องด้วยว่า "ถ้าผู้ปกครองปรับปรุงความประพฤติของเขาร่องเอง การปกครองก็เป็นเรื่องง่าย แต่ถ้าเขายังไม่ปรับปรุงความประพฤติของเขาร่องเอง เขายังปรับปรุงคนอื่นได้อย่างไร?"

เมื่อยังทรงถอดใจการปกครอง ทรงจ้องด้วยว่า "ประชาชนจะต้องมีพอกิน จะต้องมีก้องหัวเพียงพอ และประชาชนจะต้องมีความเชื่อถือในผู้ปกครอง" เมื่อถูกถามว่า ถ้าจำเป็นจะต้องตัดขาดให้ขาดหนึ่งออก ท่านจะตัดขาดไหน ทรงก่อน ทรงจ้องด้วยว่า "ข้าพเจ้าจะตัดเรื่องก้องหัวเพียงพอ ก่อน" เมื่อถูกถามว่า ถ้าจำเป็นจะต้องตัดขาดออกอีกหนึ่ง ในสองข้อท่านจะตัดขาดให้อีกออก ทรงจ้องด้วยว่า "ข้าพเจ้าจะยอมให้ประชาชนขาดอาหารเพียงพอติกว่า เพราะมักจะมีความตายอยู่ทุกยุคทุกสมัยดังแม่นาฏย์ราเกคามา แต่ประภาชาติไม่อาจเป็นอยู่ได้โดยปราศจากความเชื่อถือในผู้ปกครอง" (ดุนย์)

๔. การศึกษา พิธีกรรมและคนครึ่ง

ข้ออภิบายว่า “การศึกษาเริ่มต้นด้วยบุพก้าว แข่ง
แรงขันด้วยความประพฤติชอบ และสัมบูรณ์ด้วยคนครึ่ง”

ข้ออภิบายว่า “ขอความดีด้วยทักษะการทำอาหาร
ถักฉะนั้งบทกว้าง ๑๐๕ ໄโคหนักซื� จงทำใจให้ถูกต้อง”

ข้ออภิบายว่า “ไม่ใช่เป็นความน่าชื่นชมอย่างยังคง
หรือที่ได้เรียนและกับเรียนอีก”

ใน方言ถามเกี่ยวกับราชฐานของคำว่า “ดี” (ii)
ข้ออภิบายว่า “ท่านถามบัญญาที่สำคัญ ในเรื่องของพิธี
กรรมหรือขันบประเพณี แทนที่จะสำคัญย่างหราหราฟุ่มเฟือย
จังจัดอย่างง่ายๆ ในพิธีซึ่งคิดเป็นการสำคัญมากที่จะมี
ความรู้สึกเดียวกับความย่างแท้จริง แทนที่จะแต่คงความ
คุ้นเคยดินที่ตน”

ข้ออภิบายว่า “เรากล่าวคำว่า “ดี” “ดี”
คล้ายเดดา คำว่า “ดี” หมายความเพียงการรวมรวมหยาด

ແດະຜ້າໃໝ່ (ໃນການໄຮ້ກໍາພື້ນງຽມ) ເທັນໜ້ວ່ອ? ເງາ
ກດ້າວກໍາວ່າ “ຄົນຕົ້ນ” ຄວດອົກເວດາ ກໍາວ່າ “ຄົນຕົ້ນ” ມໍາຍ
ຄວາມເພີ່ມກາງເດັ່ນກອອງ ແລະນັດ້ວ່າເທັນໜ້ວ່ອ?”

ໝາຍອົກດ້າວວ່າ “ຂ້າພເຈົ້າຈະນິ່ງເງື່ນ” ຕີ່ອຸກົງຄານວ່າ
“ຖ້າກ້ານນິ່ງເງື່ນ ພວກເຮົາຈະເວີຍອະໄວຕ່ອະໄວໄປບົດອຸ່ນ
ອື່ນໄດ້ຍ່າງໄວ?” ໝາຍອົກຫຼົບວ່າ “ພ້າພຸກໜ້ວ່ອ? ອຸກົງກາດ
ທັງ ๔ ທໍາໜ້າທີ່ອົງມນີຄົດຄ່ອກນ ສິ່ງທັງທີ່ມີຢູ່ອັນມາກ
ຄູກສ້າງຂຶ້ນນາ. ພ້າພຸກໜ້ວ່ອ?” (ສຸນຍູ)

๒. ຈີ່ຍສາສັກຕົ້ນຫ້ອສື່ລອດຮຽມ

ຖານທັນະຊອງຂອງຈາກ ຂ້ວົດທາງເກຣມຊູກົງ, ດັ່ງກມ,
ສາສັນແຕກການເນື່ອງຂອງມຸ່ນຍໍ່ເງົາ ເມື່ອພ້ອນໜີ່ອັນເຄີຍກັນ
ແດວແຍກກັນໄນ້ອອກ ອຸຄມຄົດທາງດັ່ງກມ, ເກຣມຊູກົງ, ການເນື່ອງ
ແຕກສາສັນ ມີຈຸດຄົນຍົກດາງລູກທີ່ຕອຮຽມ ໂດຍຫຼັກແຫ່ງໜ້ວົດ
ກໍ່ຄວາມຮັກ ກະຈຸດສັນຫັດຂອງໜ້ວົດຄໍ່ອຸຄົນຂຽມ ປຣາສຈາກ
ຄຸນຂຽມ ຜ້ອມໄມ້ອາຈຳດໍາຮັງຍູ້ໄດ້ ປຣາສຈາກຄວາມຮັກ ຜ້ອມ
ກໍ່ຄໍ່ອຸຄວາມຕາຍ ຄວາມພົມນາແໜ່ງໜ້ວົດ ຂັນຍຸກົບການພົມນາ

คุณธรรม และความในด้วยแห่งความรัก ชีวิตจะสุขเรื่อง
เมื่อคุณธรรมรุ่งเรือง จะแผ่ขยายเมื่อความรักแผ่ขยาย
จากกำลังใจของบริษัทฯ ของนายฯ เราได้ทั้งนั้นค่ากัน

๔ ประการ คือ:-

๑. เห็น เมตตากรุณา
๒. ยิ ความถูกธรรม
๓. ลิ ความเหมาะสม
๔. ชิ บัญญา
๕. ชุน ความเป็นผู้เชื่อถือได้

นอกจากนี้ยังมีหลักให้ยึด & ประการในการปฏิบัติ
คือ กัน คือ:-

๑. ผู้ปักธง แสดงความนับถือ (ผู้อยู่ในปัก
ธง)
๒. ผู้อยู่ในปักธง งานรักภักดี
๓. บุคลา มเมตตากรุณา
๔. บุตร นักศึกษาเด็กทิพย์

១. តាមី ប្រកបដំគិកនរោន
ភវយា ខេះដង
២. អ៊ូបាយ វាទគាតិខែសមេនី
នួងបាយ កេរអិ
៣. ឡេន វាទគាតិខែបើនីទីនឹងតីវាទានិភ័យ
កានីក្រុង

(ភាកអង់តីល Glimpses fo World Religions
លោក ២០៦)

នៅថ្ងៃ ឯុទ្ធសាស្ត្រជាតិដែលទទួលការចាប់ពីសាស្ត្រនៃព្រៃន
មានឈានដល់នានាពេលវេលានឹងជាលើលើមិត្តភាព និងជាលើលើសាធារណៈ
និងជាលើលើសាធារណៈ ដែលមានឈានដល់នានាទៅមិត្តភាព និងជាលើលើសាធារណៈ

១. ហេត កត្វុយុ
២. កំ រកយាតិ

ประวัติศาสตร์ความนา

๒๙๗

๑. คง คงภักดี (ต่อพระมหาอัครรย)
๒. ถึง ภาณุสัย
๓. โดย มารยาท (คงจะทรงกับคำว่าดีในภาษา
คันกัตัง)
๔. หง ชีอตตัญญูริก (ไม่เกิดโภง)
๕. เมียน บารุญทร (ไม่โด่งมาก)
๖. ชั่ง ละลาย (ต่อบาป)

ผู้เขียนได้อ่านตำราคุณภรรดุนย (รวมภาษีของวง
ศรี) ชั่งตินญุถังແປດเมืองภาษาอังกฤษแต่ไม่พบร่องรอย
โดยตรง แต่เห็นว่าการที่มีผู้ถอดใจความของมาเป็นหลัก
จริยธรรมให้อย่างนี้ ย่อมแสดงถึงการที่คนกรุงจะขอ
มีคำอธิบายให้บ่อยครั้งอย่างมากถูกต้องมากที่สุด ผู้เขียนขอ
ขอบคุณนายแพทาย์ตันมอเชซึ่งได้ให้ไว้ในทันที

ลักษณะของศาสตราจารย์

ศาสตราจารย์นี้เป็นผู้ถูกชน์โดยตรงให้แก่รุปบัน, รูป
หน้า หรือรูปเวียนของวงค้อเรือง ชั่งประดิษฐานอยู่ในกรุง

หรีอินทิน ๗ ในปี ก.ศ. ๗๔๐ (พ.ศ. ๒๖๗๓) จังชื่อให้รับเกียรติ คือรูปแบบของเชื้อไทรับการโยกย้ายจากค้านข้างแห่งวิทยาด้วยพระศักดิ์พรารถ ไปประดิษฐานอยู่ทรงกลางที่เกียงกับรูปแบบแห่งพระศักดิ์พรารถ ที่มีพระนามปรากฏในประวัติศาสตร์ของตน

ส่วนสัญลักษณ์ของเชื้อ คือ ภาพวงกตมณฑล เมื่อ ส่วนเท่ากันทั้งสี่เส้นเดียว ที่เรียกในภาษาจีนกลางว่า “ยิน—yang” คือรูปอย่างนี้ :—

0

8

ในหน้าจายังไม่ขอanalyse ก่อนว่ารูปนี้หมายถึงอะไร คำราษฎร์ยังคงที่ว่า ยิน—yang เมื่อสัญลักษณ์แห่งศรัทธานางงาม คือ เรื่อง “ศรัทธานางงาม” ของ เบ.ซี. เกรแฮม ในหนังสือ The Concise Encyclopaedia of Living Faiths โดยเจ.แอล.

ว่าเป็นปรัชญาของศาสนาจงคือรุ่นใหม่ในสมัยราชวงศ์ชุ้ง
(ก.ศ. ๘๗๐—๑๓๖๙ ครองกับ พ.ศ. ๑๕๐๑—๑๕๖๖)

แต่ท่าที่สอนกันดูแล้ว มีผู้อธิบายว่าเป็นสัญลักษณ์
ของศาสนาเพื่อก้ม เรียนหนังสือ Encyclopaedia of Religion
and Religions ปี ๑๙๑ E.R. Pike ต่อหนังสือของเตาชา
ของ ดร. บี. แบดกันย์ ให้รู้ที่ความว่าในกัมภีร์เตาชา
ของศาสนาเพื่อก้มให้มั่งที่กด่าวัสดุและยางไว้อย่างไร

เพราะฉะนั้นเพื่อก้มมีอยู่ ควรเร้าใจให้ชนหนังก่อน
ว่า เกร็งหมายยิน—ยาง มีผู้กล่าวว่าเป็นสัญลักษณ์ของ
ศาสนาจงค์ ของศาสนาเพื่อก้ม ถ้าจะตักสินให้เก็งราด
ดงไป จะต้องหันกว้างหลักฐานอีกเมื่อกาวใหญ่ อนงพั่ง
ตังเกตว่าเกร็งหมายยิน—ยางนั้น ใช้เป็นสัญลักษณ์ใน
งานราศีของกาหนดกวย

สัญลักษณ์ประการที่ ๑ ในกรณีไม่มีรูปบูชาหรือ
รูปเจียนของเจ้า เราใช้แผ่นม้ายาร์กนามของเจ้า ใน

รูปการบูชาบนธรรพบุรุษ ซึ่งชาวจีนยังนิยมกราบทำกันอยู่ ที่เป็น
การกราบผู้ชายในแผ่นน้ำยา แต่ว่าเช่นไห้วับชา

ตัญตักขันประจำที่ ๔ ให้เก็บรูปคนนี้แต่งตัว
ใบราวน กำดังประจำนิยมเสถกการอะค่องน เมื่อกาพแต่ง
ถึงวัฒนธรรมหรือมารยาททางสังคม ซึ่งคำสอนของมหาป
สอนเน้นถึงความสำคัญไว้ในกิจกรรม ดี-ก

๒. ประวัติศาสตร์ภาษาฯ

๙๕ ข้อถือเก็ตเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๗๐ นักอ่าน ก.ศ. ดันชัวก
เมื่ออายุ ๘๐ ปี ในปี ๒๕๗๘ ก่อน ก.ศ. สถาบันศึกษาศิลป์
ไทยเราริบกัน ของจัดขึ้นก่อนกว่าพระพุทธเจ้า ๗๒ ปี แต่นักเขียน
คุณบางกอก เส่ง ฉินยุถังก่อตัวว่า ของจัดขึ้นก่อนกว่าพระพุทธเจ้า
๗๒ ปี เพราเราหนึ่งมีที่เกี่ยวกับพระพุทธเจ้าต่างไปจากที่เรานั้น

ร่องของซึ่งถือในภาษาอังกฤษ ใช้ว่า Confucius โปรด
ทราบว่าไม่ใช่ภาษาอังกฤษ แต่เป็นภาษาตีน กล่าวก็คือ
พากนิธัณนารีคณะเยชูอุค ซึ่งไม่ใช้ภาษาตีน เรียนรู้ขอ
จะถือความที่คนไทยเรียนเป็นภาษาตีนว่า คณฟูชิยุต ชาว
ตะวันออกซึ่งเรียกนี้ คำว่าคณฟูชิยุต ตรงกับคำว่า กุ้งฟูชิยุต
ในภาษาจีนกลาง และซึ่งถือในภาษาจีนแต่ก็

- ของถือเก็ตในแคว้นตู้ ซึ่งกดายเป็นจังหวังชานคุ่งใน
บ้านจีน เป็นน้องคนตู้กห้อง มีพ้อง ๑๐ กศ บิดารีอยู่เดียว

ให้ ท่านถึงแก่กรรม เมื่อช่วงอายุได้ ๙ ปี จึงเป็นเหตุให้แข็งค้อมีอาการหอบเพื่อช่วยเหลือครอบครัว เมื่ออายุ ๑๕ ปี เริ่มสนใจในการเดินเรียน เมื่ออายุ ๒๘ ปี ได้รับราชการเป็นพนักงานรักษาราชการชั้น ๔ และในบันทึกของตนได้ระบุว่า ได้รับราชการเป็นพนักงานรักษาราชการชั้น ๔ เมื่ออายุ ๒๐ ปี เนื่องจากภาระปฏิบัติงานได้มาก จึงได้เดือนหน้าที่เมืองหัวหน้าการนาในอำเภอที่รับราชการจนระหว่างเดือนตั้งแต่เดือนตุลาคม ๑๙๔๔ ได้พยายามหาเวลาว่างศึกษาประวัติศาสตร์ คนไทย และบทกวี มีชื่อเสียงเป็นที่ดังดื่น ในทางวิชาความรู้ มผู้ขอบมาสนใจได้ตามระดับความรู้อยู่เสมอ เมื่ออายุ ๒๗ ปี นาราคผู้นี้นำร่วมกับ ชิงไถ่ ลิ่ง แก่กรรม ซึ่งอาจด้วยความกระหายการ เพื่อไว้ทุกครั้งที่แก่นาราคเป็นเวลา ๓ ปี ระหว่างที่ไว้ทุกขันน ให้ศึกษาประวัติศาสตร์ บทกวี และปรัชญาอย่างจริงจัง เมื่อครบกำหนดไว้ทุกครั้งแล้วมิได้กลับเข้ารับราชการอีก แต่ได้ประกอบอาชีพในทางเป็นครุ นักเรียนในแกรนด์และแกรนด์โกลเด้นมาเดินเรียนทั้งมาก เมื่ออายุ ๓๔ ปี ซึ่งได้มีชัยกิจ ๓,๐๐๐

-
- นามบิดาของชิง ใช้นามไว้ค้างๆ กันว่า Shu-Laing-Ho กับ Shuh-Liang-Heih กับ Shu-Ling-Heh กัน

กน (ข้อความในวรรณคัพส่วนใหญ่จากหนังสือของ J. Gaer)

มีเรื่องที่จะขอถอดเทราไว้ตักเตือนอย่างคืบ บิการของ
ชงจือเม่นหาร หนังสือบางเล่มถ้าว่าเมื่ออายุ ๔๐ ปี
บิการยังไม่ได้ถูกขยายตื้นสกุลเตย เพราะมีแต่ถูกหูงงดัน
จึงมีภารยาอีกคนหนึ่ง ชงจือเกิดจากภริยาคนหลัง ส่วนใน
เรื่องชายมีรากเพิ่มเติมคือ เมื่ออายุ ๒๐ ปี มีบุตรชาย เมื่อ
อายุ ๒๒ ปี คงโรงเรียนสอนวิชาความรู้ เมื่ออายุ ๓๓ ปี
ท้องของจากแคว้นดู (เพราะเกิดภัยจากดาด) เมื่ออายุ
๓๗ ปี กัดบุ้งแคว้นดู เมื่ออายุ ๓๗ ปี ทั้งศึกษา
และสอน, ให้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร
ในเมืองธุงคุ แต่ให้รับแต่งตั้งเป็นอุณหางผู้ใหญ่ว่าการเกี่ยว
กับอาชญากรรมในแคว้นดู เมื่ออายุ ๕๘ ปี ไม่ถูกกับ^๕
เจ้าผู้ครองแคว้นดู จึงออกเดินทางไปเมืองอื่น และได้ศิษย์
๑,๐๐๐ คน เมื่ออายุ ๖๙ ปี กัดบุ้งแคว้นดูอีก ข้อความ
ทั้งหมดนี้ จากหนังสือเรื่องช่วงประวัติผู้นำทางศาสนาของ
H. Thomas และ D.L. Thomas ให้นำมาถอดไว้เพื่อ^๖
ให้ท่านผู้อ่านพิจารณาเทียบเคียงกันดู

ความค้างกันทั้งสองเกิดขึ้นบันช่อง J. Gaer ว่าคงจะ
ให้ศษย์ ๗,๐๐๐ คน เมื่ออายุ ๒๔ ปี ส่วนฉบับของ Thomas
ว่าเมื่ออายุ ๕๒ ปี

J. Gaer เด่าที่อยู่ไปว่า เมื่ออายุ ๕๒ ปี ประชารชน
เมืองบุกมาขอร้อง ให้ตั้งคำแห่งหัวหน้าฝ่ายบริหารแห่ง^๑
เมืองนั้น และให้บริหารอย่างไรดีถึงดีที่สุด ไม่มีใครผู้
ร้าย และโรงศึกษาว่างจากคดีค้าง ๆ ต่อมาก็ได้รับคำแห่งที่
บริษัทของเจ้าผู้กรองแคร์วันดู ทำให้แคร์วันนั้นคงแตะมี
อำนาจมาก แก้วันไกตีเดี่ยวเรียก จึงคิดถูกว่าตั้งม้าแข่ง
และสกัดล่าวนักพื้นร่วมกำนัต เพื่อให้เจ้าผู้กรองแคร์วันดู
หด แต่ก็ได้ผล ก็อย่างแคร์วันดูยากจนลงและมีผู้ท้าผิดทาง
อาญามากขึ้น ซึ่งก็เต็ยใจจังของจากแคร์วันดูไปสู่แคร์วัน
ดูน ซึ่งก็อย่างเหี้ยวงหาผู้กรองนกรที่เขียนพังคำแหงน้ำของคน
อยู่เป็นเวลา ๑๙ ปี ที่ไม่พบว่าได้ประดิษฐ์คำทำเรื่องนั้น หด
หากันจึงเกินทางกดันแคร์วันดูอีก ในระหว่างที่เกินทางนั้น

ภาริยาได้ถึงแก่กรรมในแหนี้ดู (หนังสือบางเด่นก็ต่างๆ
คงจะแต่งงานให้ มี กัญชากับภาริยา) เมื่อเดินทาง
กลับแหนี้ดู เจ้าผู้ครองแหนี้ดูร้องให้ขอเมื่นหัวหน้า
ที่ปรึกษา แต่ของคอกองใจจะแต่งประวัติศาสตร์แหนี้ดู
และรวมรวมบทกวีเก่าแก่อีกชั้น ยังอยู่มากของจิตยิ่งทำงาน
หนักในการรวมรวมเรียนเรียงเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งก็ตายเมื่น
กัมภีร์ในสมัยท่อนา แต่ได้ถึงแก่กรรมในปี ๔๗๙ ก่อน
ก.ศ. (เมื่ออายุ ๔๘ โภยบี) แต่บุพถังแก่กรรมนั้นหนังสือ
หลายเด่นก็ต่างๆ ๔๗๙ มี ก่อน ก.ศ. เมื่อนับโภยบี ซึ่งก็
ถึงถังแก่กรรมเมื่ออายุ ๗๑ ปี

ความจริงประวัติของชีวันนี้เป็นประกายหายแห่งในกัม
ภีร์ดุนย์ น้อยที่ควรจะไว้ในหนังสือ ว่าทั้งคือส่วนนั้น
คัมภีร์ดุนย์ (๕๔,๕๕,๕๖,๕๗ ฯลฯ) กต้าวไว้ว่าได้แก่เชา
ประวัติศาสตร์ กวี อักษรศาสตร์ มารยาท การปักกรอง,
ชารนชาติไทยและคนต่าง

นอยจากนั้นยังมีคำกล่าวของพระจอมก dah ที่ในคัมภีร์
ดุษฎีว่า

“เมื่ออายุ ๑๔ ชาพเจ้าสนใจในการศึกษาอย่างยิ่ง,
เมื่ออายุ ๒๐ ชาพเจ้าสร้างถังขยะและตั้งปะระจำตัวขึ้นได้,
เมื่ออายุ ๒๕ ชาพเจ้าไม่มีความตั้งแต่งตั้งอีก, เมื่ออายุ
๓๐ ชาพเจ้าทราบเรื่องการณ์ของสวรรค์, เมื่ออายุ ๔๐
ตั้งที่ให้ยินได้ฟังไม่มีอะไรบานบานข้าพเจ้าได้, เมื่ออายุ ๕๐
ชาพเจ้าอาจาบถอยให้ความคิดของชาพเจ้าห่องเที่ยวไปโดย
ไม่ถ่วงด้วยความเมตตาของเจ้าแห่งศักดิ์ธรรมเดย”

มีอันที่ควรกล่าว นอยจากที่กล่าวไว้แล้วในหน้า ๖๖๘
—๖๖๙ แห่งหนังสือเตมสักกิล :—

ในปี ก.ศ. ๗ (พ.ศ. ๔๔๔) ทรงโปรดให้รับคำแนะนำจาก
สำนักพระดักกรรคิเที่ยบเท่า “ทูก” อุนนางอังกฤษ

๑. ฉบับแปลของลินดุลจันหน้า ๒๔๔, ฉบับ *Glimpses of World Religions* หน้า ๒๖๐ สำนวนเพื่อนกันเล็กน้อย

ประวัติศาสตร์ความเป็นมา

๒๖๗

ในปี ก.ศ. ๔๘ (พ.ศ. ๒๓๖) ให้เดือนคำแห่งชื่อนี้
เที่ยบเท่า “ເອີດ” ฉุนนางซึ่งกฤษ

ในปี ก.ศ. ๔๒ (พ.ศ. ๒๑๐) มีอย่างการพระจักรพรรดิ
ให้ทำพิธีเช่นไห้วังค้อทั้งสักวัดซึ่งแต่บัดนี้จะ ๔ ครั้ง

ในปี ก.ศ. ๔๙ (พ.ศ. ๒๓๔) จึงถือได้รับชื่อนาน
นามว่า “ท่านผู้เมืองปราชญ์อย่างสมบูรณ์”

ในปี ก.ศ. ๑๐๖๙—๑๐๗๖ (พ.ศ. ๑๗๐๑—๑๗๐๘)
จึงถือได้รับสถาปนาเที่ยบเท่าคำแห่งพระจักรพรรดิ

ในปี ก.ศ. ๑๘๐๖ (พ.ศ. ๒๕๔๙) จึงถือได้รับสถาปนา
ให้เป็นผู้เที่ยบเท่าเทพเจ้าแห่งพื้นแดดิน

ท่านผู้อ่านจะต้องเกตเห็นให้ว่า รายการของชื่อก็ได้รุ่ง
โภจนรัตนภัณฑ์ทั้งชื่อคิไปแต่ว่าหลายร้อยปี แต่ระหว่างว่า
พังก่อรื้อทั้ง ๆ ก็ได้รับการเดือนฐานะอยู่เรื่อย ๆ งานซึ่ง

ເທົ່າພຣະຈັກພຣະດີ ແລະ ຕູ້ຍິງກວ່າພຣະຈັກພຣະດີ ກື່ອເທື່ນເທົ່າ
ເກພຍຕາພໍາດິນ

๓. ປະວັດີຄົມກົດສ໌ສາສນາ

ໃນໜັງຕື່ອງເຮືອງສ໌ສາສນາເປົ້າຢັບເທື່ນ ຜູ້ເຊີຍໄດ້ກ່າວ
ຄົມກົດສ໌ສາສນາຂອງຂອງໄວແຕ່ກ່ອນຂ້າງຕະເໝີຕ ໃນທັນຈະກ່າວ
ໃນກາງທີ່ເປັນປະໂຍບັນກັບປະວັດີສ໌ສາສຕ້ຽພອດນຄວາ

ຄົມກົດສ໌ສາສນາຂອງຂອງຈອນນ ແມ່ນອອກເມື່ນ ໂ ປະເທດ
ກົດເມື່ນຂ້ອງເຊີຍຂອງຂອງຂອງໂດຍຄວາງ ເຮົາກ ເກົງຫວຼອກງານທັງໝົດ
ອັນໝາຍດົງວຽກຄົມຂັ້ນສູງ ແລະ ກັບຂ້ອງເຊີຍທີ່ສື່ຍິ່ງຂອງ
ຂອງຂອງເຮືອງເຮືອງຂັ້ນໃນຕັກໝະນະເປັນປະມວດຄໍາກ່າວຂອງຂອງຂອງ
ບ້າງ ແລ້ວກົດກໍາຕ່ອນບ້າງເຮົາກ ສູ້ ມີໂອ ຕໍ່ວາງໜ້າ ແລ້ວ
ຈໍາງໄຟຜູ້ເຊີຍຈະເຮົາກວ່າ “ເກົງຫວຼອກງານທັງໝົດ” ແລະ “ໜ້າ
ໜ້າ” ຕີ່ກົດເກົງຫວຼອກງານທັງໝົດໃນໜັງຕື່ອງເຮືອງສ໌ສາສນາເປົ້າຢັບເທື່ນ

๔. ເກົງຫວຼອກງານທັງໝົດ (The Five Canonical Classics)

๑. ພີ-ກິງ (Yi-King) ຄົມກົດແໜ່ງຄວາມເປົດຍັນ

แบบนี้ถูกชนะเป็นการให้ความรู้ทางด้านภาษาอิตาลี และคงความเมื่นมาของโอลิมปิกและอภิปรัชญาตามที่คนของชาวกรีกโบราณ ก่อตัวกันว่าเป็นหนังสือที่แต่งหรือรวมรวมเรื่องในนั้น ปัจจัยแห่งชีวิต

๒. ชู-กิง (Shu-King) คัมภีร์แห่งประวัติศาสตร์ ต้นยุคก่อนที่ก่อไว้ คัมภีร์นี้มีความสำคัญสำหรับศาสตรา ชงจือเที่ยบได้กับคัมภีร์อุปนิษัท มีความสำคัญสำหรับศาสตรา ชินชุ กล่าวกันว่าเป็นเพียงบันทึกเอกสารทางประวัติศาสตร์ และข้อเรียนในตนัยโดยราณเท่านั้น แต่ยังได้แต่งลงเป็นปรัชญา ทางศีลธรรมอย่างตึงเครียด ขันเป็นราชสุลานแห่งที่ศักดิ์สิทธิ์ ธรรมของศาสตราจงจือ และเป็นแนวหนังที่ทำให้ชงจือผู้เป็นนักประวัติศาสตร์กรีกต่อถึงคนสองว่า ไม่ได้มีผู้สร้างอะไรขึ้นใหม่ เป็นแต่เพียงผู้ถ่ายทอดของเด็กเท่านั้น

๓. ชี-กิง (Shi-King) คัมภีร์แห่งบทกวี เท่ากัน เป็นกิตติกรรมของบทกวีเก่าแก่ของจีน กล่าวก็อนับบทกวี ถึง ๗๐๕ บท คัมภีร์นี้แบ่งออกเป็น ๔ ภาค ภาค ๑. เพลงประ

สำนัก ห้องเพดานพนมบานพนมเมือง ๒. “ยา” เด็ก ๆ “ยา”
ใหญ่ และ สุ่ง ห้องหกห้องวิทยาลัยพระเกี้ยรดิ คำว่า “ยา”
หมายถึงบ้านที่ก่อสร้างไว้ในพระราชนิยมฯ อันเด่นชื่อของพระมหา
กษัตริย์ สถาปัตย์เรื่องเดือนธันวาคม “ยา” เด็ก
ถ้าเป็นเรื่องสำคัญมากก็อยู่ในพระเกท “ยา” ในใหญ่ ส่วน
คำว่า “สุ่ง” ห้องหกห้องวิทยาลัยพระเกี้ยรดินน์ อาจหมายความ
ให้กังเพลงตระเรศรีอยู่พระบารมี แต่บ้านที่เด่นชื่อเดือน
ธันวาคม叫做 “สุ่ง” ห้องหกห้องวิทยาลัยพระเกี้ยรดินน์—กิง (ห้องชั้น—เกง)
นั้น แต่คงตัวอย่างแห่งชั้นห้องหกห้องชั้นห้องหกห้องนี้ แต่เดี๋ยง
ถึงหลังคีดีธรรมอันดีงาม ซึ่งอาจย่อลงในคำว่า “งาม”
มีความคิดไม่บรรลุทั้งหมด” ของคุณนายพูดกับศิษย์ห้อง
หน้ายาว “ดูก่อน ทำไม่ดีไม่เกิดชาชีว์—กิง เด่า, บทกวี
เหตุนั้นจะให้กำลังใจ, จะสอนให้รู้จักสังเกต, จะเตือนให้
เด็กเดียวกันความเกิดขึ้น, จากบทกวีเหตุนั้น เจ้าจะเรียนรู้
ในการรับใช้มารดาบิดามืออยู่ในม้าน, 在การรับใช้เจ้า
นายเมื่ออยู่ต่างเมือง และจากบทกวีเหตุนั้นเขียนโดยกัน
เจ้าจะได้เรียนรู้ชื่อนก, ตัวว์ และคันไม้เมื่อนั้นมาก”

๔. ลี-กี (Li-ki) ก้มภร์แห่งพิชกรรณ หรือชื่อ
บางคนใช้ค่าว่า ลี-กิง ท่านผู้อำนวยการในบทนี้ คงจะ
ผ่านค่าว่า “ดี” ในภาษาจีนกลาง และ “โดย” ในภาษา
泰语มาแล้ว ค่าหมายถึง “ความเหมาะสม” หรือ
“มารยาท” นอกจากนี้ยังแปลค่าว่าพิชกรรณได้ด้วย ก้มภร์
นี้ได้ด้วยมารยาททางดังกล่าวและพิชกรรณต่าง ๆ ซึ่งจะขออธิบาย
ว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก

๕. ชุน-ชิว (Chun-Tsuiu) ก้มภร์แห่งถูกในไม้ผล
และถูกในไม้ร่วง ถือกันว่าซึ่งถือเชื่อในก้มภรนเมืองชายมาก
แล้ว ใกล้ก่ออาชญากรรมแห่งชีวิต มีตักษณะเป็นมันที่ก
ประคำนบเกียวกับแก้วน้ำ ให้รับนับถือว่าเป็นประมวลจาริย
ธรรมทางรัฐศาสตร์ก่ออาชญากรรมหนึ่ง

ในนิตย์ สูมได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ในการจัดประเพกษา
ก้มภรของชั้นคือข้อแบบหนึ่ง ได้เพิ่มก้มภรไว้หัวข้อความ
กตัญญูกาคเท็ทต่อบนความราบรื่นทัน ซึ่งเรียกว่า เชื้อว-กิง
(หรือ เห่าเงง ในภาษา泰语) เป็นก้มภรที่มีอยู่ก่อนก้า

ของกตัญญูกุศลเกทิค้าໄก้เป็นอย่างสูง ฉะนั้นคงอาจกล่าวได้ว่าคุณธรรมแห่งอยู่ในเก็งทัง ๕ หรือจะถือเป็นกมกรท ๖ ก็ไม่ได้

๒. ชูทง ๔

คำว่า “ชู” แปลว่าหนังสือหรือตำรา การใช้คำนี้เพื่อให้ดึงความดังมาหากำกว่า กิจ หรือเงง เดือนชัย ก่อตัวคือ กิจ หรือเงง อันเที่ยบตัวยคำว่าสุคุ หรือคุณธรรม ถือว่า ชูฯ ได้เรียนเรียงขึ้นเอง ตัวน “ชู” นั้นเป็นงานทบทวนและศึกษาของช่างรายเรียนเรียงรวมกัน

๑. ต้า—เชี่ยว (The Great Learning) “อุดมศึกษา” มีข้อความเกี่ยวกับศีลธรรม มุ่งถอดความว่าเป็นข้อเรียนของช่างราย แต่กษัณณะกมให้ดักเข้าในเก็งทัง ๕ ทำให้เห็นว่าผู้ใดมีรูปแบบชั้นในภายหลัง

๒. จุน—อยุ (Doctrine of the Mean) “คำสอนเรื่องทางสายกลาง” กล่าวกันว่าเป็นข้อเรียนของหดาหารายช่างรายในรูปแห่งการบันทึกคำพูดของช่างรายไว้

๑. ลุน-ยู (Analeccts) “รวมภาษีคของจงจ้อ”

กล่าวกันว่าหนังสือเรื่องนี้ ก็เป็นที่ติดตามของคนของจ้อให้ช่วยกัน
รวมรวมเรียนเรียงข้น แต่ไม่เขียนว่าของหนังสือเรื่องนี้จะไม่
สำคัญเป็น “เก็ง หรือ กิง” แต่ก็มีผู้อ้างอิงไว้มากที่สุด
 เพราะมีข้อความดังนี้ ๆ ลักษณะแก่การค้า และกำหนดหัวข้อ
 ของภาษาในหนังสือเรื่องนี้ ยังมีประวัติบางตอนของจงจ้อ
 ปรากฏอยู่ด้วย นักเขียนบางคนใช้ข้อความในหนังสือเด่นนี้
 เป็นหลักในการเขียนประวัติของจงจ้อที่เดียว

๒. เมโนจอ (Menoius) เมโนจอนกุณเกิดหัดตั้นเมีย

ของจงจามาน ๖๐ มี ได้สนใจศึกษาคำรับคำร้ายของ
 จงจ้อมาก และได้แต่งหนังสือเรื่องนี้เรื่องหนึ่ง แสดงความคิด
 เห็นของคนของกติกาที่นักกับหักก้าวต่อหน้องของจงจ้อ เคยเข้า
 ไปหาเจ้าผู้ครองแคว้นดู ให้ไว้หลักการของจงจ้อปักร่อง
 บ้านเมือง แต่เมื่อเจ้าผู้ครองแคว้นปฏิเสธ จึงร่วบรวมศิษย์
 เดินทางเที่ยวแอบนำเจ้าเมืองค้าง ๆ หักก้าวรม ๔ ประการ
 ของจงจ้อที่กล่าวไว้ในหน้า ๖๐ ของหนังสือเด่นนี้ ก็เป็น

ກາງຄອດຄວາມທີ່ເນັ້ນຈີ່ໄດ້ກະທຳຫັນຈາກກາງຢ່ານ ແຮະກີ່ກໍາມາ
ຄົມກວ່າງຂອງຂອງຈົມນອງ ແລະເນັ້ນຈີ່ໄດ້ມາເຊື່ອຜູນໄດ້ມາຕ່າງເຊື່ອນປະມາດ
ກໍາຕົນຂອງຂອງຈົມຫຼືອດຸນຍຸດຕັ້ງ

๔. ຄວາມເກີຍວັນອັງແລະບ້ອເປົ້າຢືນເຫັນກັບສາສນາອັນ

ສາສນາບ່ານຈອບເຂັກນໄດ້ກັບສາສນາມີນໂຕ ໃນແລ້
ນຸ້າບຣົບນຸ້າແລະນຸ້າເຖິງເຈົ້າ ແມ່ວ່າງຈົມຈະໄຟໃຈເປັນ
ນຸ້າກົດເຈົ້າຕ່າງໆນິ້ນເຮືອງນຸ້າເຖິງເຈົ້າ ແຕ່ກາງຮົບຮອມຄົມກວ່າ
ຂອງເກົາທີ່ນຸ້າເຖິງເຈົ້າ ເຊັ່ນ ພັດືນ ຂຶ້ງຂອງຈະກະທຳໄວ້ ກົມ
ຈະອຸໂສມເຂັກນສາສນາມີນໂຕໄດ້ ອະນັກກາງທີ່ສາສນາມີນໂຕ
ນາງນິກາຍຕົງຂອງວັນກາຍຂອງຈົມ ຕັ້ງກຳດ່າວໄກໃນນັກທີ່ & ຈຶ່ງເປັນ
ແໜ່ງທຳກໍາໄຫ້ເຫັນຄວາມຕົ້ນພັນຫະວ່າງຕ່ອງກໍາຕົນນິ

ໃນແລ້ວສິລະຮົມທີ່ອອິຍສາສຕ່ວນຕໍ່າ ຂຶ້ງຈົມ
ດອນປະຈາບນທີ່ໄປ ຂຶ້ງກຳດ່າວໄກໃນໜັງຕື່ອເດັ່ນນະຫຼວງ
ໜ້າ ۲۰۸ ດັ່ງ ۲۰۹ ນັ້ນ ສາສນາບ່ານຈອບອະເຂັກນໄດ້
ຫຼືອລົງກົນໄດ້ກັບພະພຸກສາສນາ ເພົ່າວ່າດັກຮ່ານເຫັນ
ນົມຕົນອອຸ່ແດວໂຄຍນາກໃນພະພຸກສາສນາ ເມື່ອແຕ່ພະພຸກ

ศาสนามีศัตรูชนชุ่งเป็นพิเศษอยุ่มาก (โปรดดูหนังสือ
ศาสนามีปริยมเที่ยบหน้า ๑๗๑—๑๗๒) ทั้งพระราศานา
ขงจื้อไม่ได้สอนราษฎร์คร์สำหรับชีวิตคนกบฏอย่างพระพุทธ
ศาสนา ซึ่งสอนไว้สำหรับคนทุกประเภท เจ.ชี. เกรแฮม
กล่าวไว้ว่า ชาวจันธุ์ต้องการคุณธรรมและปรัชญาที่สูงกว่า
หลักคำสอนของขงจื้อ หันไปนับถือพระพุทธศาสนาและ
ศาสนาเดียว แค่ก็มีให้หมายความว่าเดินบันดีอีกศาสนามี
เมื่อแต่ละวัดก็เนื่องด้วยชื่อนั้น เช่นปฏิบัติความของขงจื้อ (เช่น
ลักษณะต่าง ๆ) และรัชวิคต่อวันค้า เช่นปฏิบัติความศาสนามาพุทธ
และเดียว

ศาสนามงจือ และ ศาสนาเดียว อาจเข้ากันได้ใน
บางส่วน เช่น ในเรื่องการยอมรับหลักของธรรมชาติถึงกับใช้
ลัญถักษณ์แห่งยินധาร่วมกัน หรือเกี่ยวกับเมื่อตัญถักษณ์
ของคน แต่ในเรื่องรัชทางศาสนาที่พอใจความเดียวโตก
และสันคีของเด่านั้น ขงจื้อไม่เห็นด้วย พูดง่าย ๆ ก็คือ

- ๑. หน้า ๑๖๘ ของเรื่องศาสนามงจือ หนังสือเล่มเดียวกับที่อ้างไว้ใน
หน้า ๒๐๙ ของเล่มนี้

คำสอนของชาติสอนไว้แต่ริวิคทางโถก ด่วนคำสอนน่าเดําสอน
ริวิคทางธรรมด้วย สินธุจังเด่าไว้ในหนังสือ The Wisdom
of China หน้า ๗๔ ว่า จงชี้ช่องเป็นผู้ดูแลริมคำสอนเดํา
ช่องเด่าจึงหน เป็นผู้ประนาบจงจดไว้อย่างมาก

d. ฐานะในปัจจุบัน

ฐานะในปัจจุบันของศาสตราจารย์ ต้อยกว่าสามัญทุกคน
มีระบบการปกครองแบบพระมหาภัชตร์ เมื่อมีการปกครอง
แบบประชานิยมที่ กังಡเดกพัชกวรรณเกียกบศาสตราจารย์
และมีความต่อต้านการสังเวยในฐานะเป็นศาสตราจารย์ด้วย
แต่ก่อน

คุณเมืองรัฐบาลตั้งใจจะมาดูในวันนี้ จึงกดันให้เป็น
ความสำคัญในการทำให้คนเชื่อในภารกิจของตน ในฐานะเป็นนัก
ประชากฎหมายให้ญี่ปุ่นแห่งชาติของตน จึงยังส่งเตือนคำสั่นนา
ชงจีอยู่บ้าง โดยให้ผู้ตั้งถกตัวของตนในบ้านบันไดรับเงิน
เดือน และเมื่อปี ๒๔๙๕ ได้ประกาศเปิดยืนวันครุฑ์ของชาติ

หากันที่ ๒๙ ถึงหกคน มาเป็นวันที่ ๒๙ กันยายน โดยก็อ่าว
เป็นวันเกิดของชาดและเป็นวันครุของชาด อันเป็นวันหยุด
งานประจำปีมาจนบัดนี้ เนื่องจากว่าวันเกิดของชาดคือ
ฉลองในฐานะเป็นวันครุของชาด ก็หมายความว่าจังหวัดการ
รับรองของชาดเป็นทางการจากรัฐบาล และเจ้าหน้าที่กระทรวง
ศึกษาธิการของจังหวัด ก็จะต้องมีส่วนในการประกอบพิธี
ระดับด้วย

ถ้าจะกล่าวความความเห็นของผู้เขียน ศาสตราจารย์
ในบ้านยังคงมีอยู่ในฐานะเป็นปรัชญา และหลักศึกษา
มากกว่าเป็นศาสตราจีนรูปเหมือนเดิม ส่วนการบูรณาการ
บุรุษและบุรุษชาตินิ ซึ่งชาวจีนยังปฏิบัติกันอยู่เป็นประเพณี
สืบทอดกันมาแต่ก่อนสมัยของชาด เป็นแต่ของจีนได้ต่อถึง
และรวมรวมไว้ในกิมภากองแต่งขึ้น ถ้าอธิบายว่าพิธีกรรมดังกล่าว
นั้นเป็นศาสตราจารย์คือ ก็เห็นจะพออนุโตามได้ว่าศาสตราจารย์
ยังคงมีอยู่ในฐานะเป็นรูปแห่งการบูรณาการบุรุษ และบุรุษ
เทพยาพาตินิของชาวจีนในบ้านน้อย่างหนึ่ง กับอักษรย่าง

หนึ่ง ชาวจันนี่ยมคงตั้งต้นมากมีต่าง ๆ ผู้เขียนได้ทราบว่า มี
ต้นมากของจิตอยู่มากแห่ง เพื่อคนกว้างข้ากความรู้เกี่ยวกับ
คณิตศาสตร์และศึกษาด้านภาษา อีก เมื่อเป็นเช่นนั้นคงอาจถูกใจว่า
ศึกษาด้านภาษาไม่ว่าจะเรื่องเห็นด้วยหรือไม่ ก็พอยังมีอยู่
ในรูปแห่งพิธีกรรมของประชาชน และในรูปแห่งต้นมากม
คั้งก่อสร้างมาแล้ว